

Młynarski

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24 00-955 WARSZAWA 15
SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17 Telex: 816-436
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41 Telefax: 29-40-89

BS/71/21/91

NASTROJE SPOŁECZNE W LUTYM '91

Komunikat z badań

Warszawa, luty 1991 r.

Wyniki lutowego sondażu CBOS¹ wskazują na wyraźne pogorszenie się nastrojów społecznych w porównaniu z odnotowanymi w styczniu. Największy przyrost opinii negatywnych wystąpił w ocenie gospodarki kraju i wiązał się ze znacznym spadkiem akceptacji kontynuowanego przez obecny rząd programu stabilizacji gospodarczej.

Obecną sytuację oceniano z reguły nie gorzej niż w poprzednich miesiącach, zwiększyły się natomiast obawy dotyczące przyszłości kraju.

Napięcia społeczne

(tab. 1-4)

Wśród ankietowanych dominuje przekonanie o istnieniu w naszym kraju napięć społecznych. Wprawdzie tak oceniających sytuację jest nieco mniej niż w listopadzie '90 (kiedy to ostatnio poruszono tę sprawę w sondażu), jednak zdecydowanie więcej niż w skali całego ubiegłego roku (tab. 1 i 2).

Odczucie stanu napięcia społecznego koresponduje z opiniami o nastrojach w najbliższym otoczeniu badanych. Dominuje w nich lęk i obawa o przyszłość (47%), rzadziej występuje całkowity brak wiary w jakąkolwiek poprawę (19%). Niemal równie często dostrzegana jest apatia otoczenia (12%), ale także pewne zadowolenie z niewielkiej poprawy sytuacji (11%). Częściej zatem są odczuwane niesprecyzowane lęki i obawy niż brak wiary w lepszą przyszłość. Warto też dodać, że rok temu (kiedy zadano ankietowanym identyczne pytanie) nieco częściej mówiono o poczuciu odprężenia, a rzadziej o niezadowoleniu, ale struktura udzielanych odpowiedzi była niemal identyczna.

		CBOS	
<i>Jak ocenił(a)by Pan(i), ogólnie rzecz biorąc, obecne nastroje wśród ludzi, z którymi styka się Pan(i) na co dzień, np. w zakładzie pracy, miejscu zamieszkania? Które z następujących określić najlepiej to oddaje?</i>			
		<u>II '90</u>	<u>II '91</u>
<i>Ogólne odprężenie i zadowolenie, wiara, że będzie lepiej</i>		4%	2%
<i>Pewne odprężenie i zadowolenie, że jest trochę lepiej</i>		15%	11%
<i>Apatia, rezygnacja, pogodzenie się z losem</i>		11%	12%
<i>Lęk, obawa, co przyniesie przyszłość</i>		54%	47%
<i>Ogólne niezadowolenie, brak wiary w jakąkolwiek poprawę</i>		10%	19%
<i>Określił(a)bym to inaczej</i>		2%	2%
<i>Trudno powiedzieć</i>		4%	7%

¹ Sondaż "Aktualne problemy i wydarzenia (13)" przeprowadzono w dniach 16-20 lutego 1991 r. na 1000-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności kraju.

Oceniając wpływ obecnej sytuacji na własną postawę, ankietowani ponad dwa razy częściej przyznawali, że są zrezygnowani i zniechęceni (52% wskazań) niż deklarowali chęć do działania (24%). Rok temu proporcje te były bardziej wyważone, ale i wtedy zdecydowanie więcej (o 12%) było zniechęconych.

		CBOS	
<i>Czy obecna sytuacja:</i>			
	<u>II-90</u>	<u>II-91</u>	
<i>zachęca Pana(ią) do działania</i>	35%	24%	
<i>czy też</i>			
<i>powoduje zniechęcenie, rezygnację</i>	47%	52%	
<i>Trudno powiedzieć</i>	18%	24%	

Mało optymistycznie nastrojają przewidywania respondentów dotyczące dynamiki napięć społecznych w ciągu najbliższych miesięcy - odnotowano tu zarówno znaczny spadek odsetka (o 10%) przekonanych, że zmaleją, jak i zdecydowany wzrost (o 14%) liczby twierdzących, że wzrosną (tab. 3). Należy przy tym podkreślić, że tych ostatnich jest siedmiokrotnie więcej niż reprezentujących przeciwny pogląd, jednak w porównaniu z odnotowanymi w ciągu ubiegłego roku proporcje te nie są szczególnie alarmujące (tab. 4).

Pomimo więc niewielkiego obniżenia się poziomu emocji sytuacja, społeczna w naszym kraju, w odczuciu znacznej części respondentów, jest napięta, a najbliższa przyszłość nie rysuje się również w zbyt różowych barwach.

Polityka
(tab. 5-9)

W ciągu ostatniego miesiąca nastąpiło pogorszenie ocen obecnej sytuacji politycznej, wyrażające się w wyraźnym spadku odsetka wskazań pozytywnych i neutralnych, a wzroście - negatywnych (tab. 5). Oceny te były nieco gorsze niż w listopadzie i zbliżone do ocen wrześniowych i październikowych (tab. 6). Podobnie przedstawiały się przewidywania ankietowanych dotyczące kierunku rozwoju sytuacji politycznej w najbliższych miesiącach. Były one nieco gorsze niż w styczniu (tab. 7), zdecydowanie gorsze niż w listopadzie i jednocześnie najbardziej pesymis-

tyczne w porównaniu z pomiarami z ubiegłego roku (tab. 8). W zestawieniu ze styczniowymi wynikami nieznacznie obniżyła się aprobata poczynań rządu (tab. 9).

Można więc powiedzieć, że w ocenach politycznej sfery życia zbiorowego odnotowano tylko przejściowy wzrost optymizmu po wyborach prezydenckich. Wprawdzie w ocenie bieżącej sytuacji utrzymała się przewaga ocen pozytywnych (30% ankietowanych charakteryzuje sytuację polityczną jako dobrą) nad negatywnymi (o złej sytuacji politycznej mówi 22% respondentów), zwraca jednak uwagę nie notowany dotąd wzrost pesymizmu w odniesieniu do przyszłości. Także w ocenach rządu utrzymuje się dość znaczna przewaga (26 punktów procentowych) opinii przychylnych nad nieprzychylnymi.

Gospodarka
(tab. 10-14)

Sytuację gospodarczą Polski ocenia się obecnie niemal identycznie jak w styczniu (tab. 10), a znacznie korzystniej niż w listopadzie zeszłego roku (tab. 11). Wyniki te utrzymują się mniej więcej na poziomie średniej wskazań z 1990 roku - nie są szczególnie dobre, ani złe. Nieco gorzej wygląda natomiast ocena perspektyw gospodarczych na najbliższe kilka miesięcy. Jest ona wyraźnie gorsza niż miesiąc temu (tab. 12), a zarazem najmniej optymistyczna w skali ostatniego roku (tab. 13).

Najwyraźniejsza zmiana w społecznym odbiorze nastąpiła w odniesieniu do programu stabilizacji gospodarczej (tab. 14). Od ostatniego sondażu zmalała zdecydowanie liczba popierających realizację planu Balcerowicza (o 10%) i nieznacznie poszerzył się krąg jego przeciwników (o 3%). W efekcie poziom aprobaty "netto" (różnica między odsetkiem popierających a odsetkiem odmawiających poparcia) programu, po raz pierwszy od momentu jego ogłoszenia, osiągnął wartość ujemną. Jednocześnie niemal połowa ankietowanych (45%) wyraża pogląd, że polityka obecnego rządu stwarza szansę na wyjście Polski z kryzysu gospodarczego; przeciwnego zdania jest zaledwie 23%.

Tak więc, w ocenach gospodarczej sfery życia kraju widać nie tyle wzrost niezadowolenia z tego, co jest obecnie, ile malejącą wiarę w pomyslną przyszłość.

Warunki życia

(tab. 15-18)

Opinie uczestników sondażu o warunkach materialnych społeczeństwa są zdecydowanie niekorzystne (pozytywnie ocenia je zaledwie 9%, negatywnie zaś - 68), jednak właśnie w tej dziedzinie nastąpiła minimalna poprawa nastrojów w porównaniu z odnotowanymi dotychczas (tab. 15). Co więcej, wskazania te należały do najpomyślniejszych od momentu wprowadzenia w życie programu stabilizacji gospodarczej (tab. 16). Mniej optymistyczne są natomiast przewidywania dotyczące najbliższych miesięcy. Pogorszyły się one nie tylko w porównaniu z poprzednim miesiącem (tab. 17), ale są też zdecydowanie mniej pomyślne niż wskazania zeszłoroczne (tab. 18).

Ogólnie, w opiniach respondentów o warunkach materialnych można zauważyć tę samą niekonsekwencję co w odniesieniu do życia gospodarczego. Wyraża się ona w przekonaniu, że wprawdzie nie jest źle, ale za to w przyszłości będzie gorzej. Są to zatem reakcje protestu niejako na wyrost, aby upредить przewidywany bieg zdarzeń.

Sytuacja rodziny

(tab. 19-20)

W lutym nieznacznie wzrósł odsetek przekonanych, że w ciągu ostatnich kilku miesięcy sytuacja ich rodzin pogorszyła się, minimalnie powiększyła się też liczba przekonanych o jej poprawie. Mniej jest natomiast tych, którzy uważają, że w sytuacji ich najbliższych nie zaszły żadne zmiany (tab. 19). W przewidywaniach dotyczących warunków własnej rodziny w najbliższej przyszłości (tab. 20) pesymiści mają wprawdzie pewną przewagę nad optymistami (24% wobec 18%), ale w porównaniu z poprzednimi pomiarami liczby te świadczą o wzroście optymizmu.

Ponieważ ocena perspektyw własnej rodziny zasadniczo różni się od prognoz dotyczących całego społeczeństwa, można przypuszczać, że znaczna część ankietowanych jest przekonana, iż przewidywane pogorszenie sytuacji gospodarczej i spadek poziomu życia nie obejmie ani ich osobiście, ani ich najbliższych.

Ocena kierunku zmian

(tab. 21-22)

Wśród ankietowanych przeważali twierdzący, że w ciągu ostatnich miesięcy sytuacja w Polsce uległa pogorszeniu (39%). O poprawie mówiło 21%, a zdaniem 29% nie uległa ona zmianie. Wskazania te były minimalnie gorsze od styczniowych, ale za to lepsze od wyników

z listopada zeszłego roku (tab. 21). Utrzymała się też przewaga aprobujących kierunek rozwoju sytuacji w naszym kraju nad niezadowolonymi z niego. Jednak przewaga ta (poziom aprobaty "netto" kierunku przemian w kraju) wynosi zaledwie 3 punkty procentowe i jest najniższa w skali całego minionego roku.

Czynnikiem zdecydowanie różnicującym ocenę rozwoju sytuacji (tab. 1 aneksu) jest przynależność społeczno-zawodowa respondentów. Najbardziej zadowoleni z kierunku przemian w naszym kraju są prywatni przedsiębiorcy (60% - oceniających go jako dobry, 27 - jako zły), najmniej rolnicy indywidualni (29% - dobry, 39 - zły) i najemni robotnicy rolni (odpowiednio: 25 i 40%). Akceptacja kierunku rozwoju sytuacji ma też pewien związek z poziomem wykształcenia - w grupie respondentów z wyższym wykształceniem akceptacja wynosi 46%, podczas gdy wśród ankietowanych z wykształceniem podstawowym - 31. Różnica opinii występuje także między mieszkańcami miast, zwłaszcza średnich (54% do 30 - w kategorii miast od 100 do 500 tys. mieszkańców) a ludnością wiejską (31% do 38). Częściej kierunek rozwoju sytuacji w kraju pozytywnie oceniają bogaci niż respondenci o niższych zarobkach.

Na uwagę zasługuje też stosunkowo przychylny, w porównaniu z innymi dzielnicami kraju, stosunek do kierunku przemian mieszkańców Górnego Śląska (region południowy) i Wielkopolski (region środkowo-zachodni).

Pytanie: *Czy, Pana(i) zdaniem, w naszym społeczeństwie odczuwa się obecnie spokój i odprężenie, czy raczej niepokój i napięcie?*

Tabela 1. Różnica w opiniach o stanie napięć społecznych w kraju (luty'90-listopad'90)

Opinie	XI'90	II'91	Różnica (II-XI)
Całkowity spokój i odprężenie	1	1	0
Raczej spokój i odprężenie	8	8	0
Pewne napięcie i niepokój	70	61	-9
Bardzo duże napięcie i niepokój	18	20	+2
Brak zdania	3	10	+7

Tabela 2. Opinie o stanie napięć społecznych w kraju

Opinie	II'90	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	XI'90	II'91
Spokój	12	16	19	12	14	8	15	9	9
Napięcie	77	79	74	82	81	88	79	88	81
Brak zdania	11	5	7	6	5	3	5	3	10

Pytanie: *Jak Pan(i) myśli, czy w najbliższych tygodniach, miesiącach, napięcia społeczne w naszym kraju zmniejszą się, będą takie same, czy też wzrosną?*

Tabela 3. Różnica w przewidywaniach dotyczących dynamiki napięć społecznych w najbliższym czasie (luty'91-styczeń'91)

Dynamika napięć	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Zmniejszą	17	7	-10
Pozostaną bez zmian	26	29	+3
Wzrosną, nasilą się	33	47	+14
Brak zdania	24	17	-7

Tabela 4. Przewidywana dynamika napięć społecznych w najbliższym czasie.

Dynamika napięć	II'90	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91
Zmniejszą	11	10	14	8	7	10	6	8	15	17	7
Bez zmian	36	38	33	22	29	30	34	22	24	26	29
Wzrosną	32	32	30	50	49	44	44	51	41	33	47
Brak zdania	20	19	22	19	15	16	15	18	20	24	17

Pytanie: *Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?*

Tabela 5. Różnica w ocenach sytuacji politycznej kraju (luty'91 - styczeń'91) miesiący.

Oceny	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Bardzo dobra	1	1	0
Dobra	17	13	-4
Raczej dobra	18	16	-2
Ani dobra, ani zła	33	31	-2
Raczej zła	9	14	+5
Zła	4	6	+2
Bardzo zła	1	2	+1
Brak zdania	17	17	0

Tabela 6. Ocena sytuacji politycznej kraju

Oceny	II'90	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91
Dobra	46	54	47	42	35	28	29	27	34	36	30
Średnia	30	26	25	28	32	30	38	34	33	33	31
Zła	15	10	11	14	18	25	20	21	19	14	22
Brak zdania	9	10	17	16	15	16	14	19	14	17	17

Pytanie: *Czy w ciągu najbliższych dwóch lat, Pana(i) zdaniem, sytuacja polityczna w Polsce poprawi się, pozostanie bez zmian, czy też pogorszy się?*

Tabela 7. Różnica w przewidywaniach dotyczących kierunku zmian sytuacji politycznej (luty'91-styczeń'91)

Kierunek zmian	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Zdecydowanie się poprawi	5	5	0
Raczej się poprawi	42	38	-4
Pozostanie bez zmian	18	17	-1
Raczej się pogorszy	7	11	+4
Zdecydowanie się pogorszy	1	2	+1
Brak zdania	27	27	0

Tabela 8. Przewidywany kierunek zmian sytuacji politycznej

Kierunek zmian	II'90	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91
Poprawa	54	56	63	50	51	49	50	47	51	47	43
Bez zmian	19	15	21	18	15	14	16	16	13	18	17
Pogorszenie	9	7	8	8	11	14	10	8	7	8	13
Brak zdania	18	21	8	24	23	23	23	28	29	27	27

Pytanie: Czy, Pana(i) zdaniem, działalność rządu dobrze służy społeczeństwu i jest zgodna z jego interesami?

Tabela 9. Ocena działalności rządu

Oceny	II'90	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91
Aprobata	74	67	64	62	61	56	58	56	55	47	47
Dezaprobatą	14	17	19	19	22	28	29	26	29	17	21
Brak zdania	12	14	17	18	17	16	13	18	16	36	32
Akcept. "netto"	60	50	45	43	39	28	29	30	26	30	26

Pytanie: Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce?

Tabela 10. Różnica w ocenach sytuacji gospodarczej kraju (luty'91-styczeń'91)

Oceny	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Bardzo dobra	0	0	0
Dobra	4	5	+1
Raczej dobra	9	8	-1
Ani dobra, ani zła	26	26	0
Raczej zła	32	31	-1
Zła	16	18	+2
Bardzo zła	5	6	+1
Brak zdania	7	6	-1

Tabela 11. Ocena sytuacji gospodarczej kraju

Oceny	II'90	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91
Dobra	5	14	16	12	14	9	14	15	8	13	13
Średnia	16	25	25	25	23	24	27	24	21	26	26
Zła	76	56	53	58	57	62	53	53	65	53	55
Brak zdania	2	4	6	5	6	5	6	8	5	7	6

Pytanie: Czy w ciągu najbliższych dwóch lat, Pana(i) zdaniem, sytuacja gospodarcza w Polsce poprawi się, pozostanie bez zmian, czy też pogorszy się?

Tabela 12. Różnica w przewidywaniach dotyczących kierunku zmian sytuacji gospodarczej (luty'91-styczeń'91)

Kierunek zmian	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Zdecydowanie się poprawi	3	3	0
Raczej się poprawi	44	38	-6
Pozostanie bez zmian	16	19	+3
Raczej się pogorszy	13	17	+4
Zdecydowanie się pogorszy	2	3	+1
Brak zdania	21	20	-1

Tabela 13. Przewidywany kierunek zmian sytuacji gospodarczej

Kierunek zmian	II'90	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91
Poprawa	56	54	61	48	51	47	47	47	49	47	41
Bez zmian	17	13	17	17	14	16	18	19	15	16	19
Pogorszenie	14	17	17	18	19	19	19	14	13	15	20
Brak zdania	13	15	5	17	15	18	16	20	23	21	20

Pytanie: *Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do programu Balcerowicza?*

Tabela 14. Stosunek do planu Balcerowicza

Stosunek do programu	II'90	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91
Poparcie	39	32	34	33	37	26	35	35	31	30	20
Brak poparcia	13	20	19	24	22	24	21	19	24	29	32
Brak znajomości	34	37	33	29	30	35	33	32	31	26	34
Brak zdania	15	11	13	13	11	14	11	13	13	15	14
Poparcie "netto"	26	12	15	9	15	2	14	16	7	1	-12

Pytanie: *Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecne materialne warunki życia ludzi?*

Tabela 15. Różnica w ocenach materialnych warunków życia (luty'91-styczeń'91)

Oceny	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Bardzo dobra	0	1	+1
Dobra	1	3	+2
Raczej dobra	5	5	0
Ani dobra, ani zła	20	17	-3
Raczej zła	31	29	-2
Zła	27	26	-1
Bardzo zła	9	13	+4
Brak zdania	6	6	0

Tabela 16. Ocena materialnych warunków życia

Oceny	II'90	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91
Dobre	4	6	8	6	6	4	6	5	3	6	9
Średnie	17	20	21	20	19	18	22	22	13	20	17
Złe	76	69	65	69	70	74	69	67	79	67	68
Brak zdania	2	5	6	5	5	4	3	6	4	6	6

Pytanie: *Czy w ciągu najbliższych dwóch lat, Pana(i) zdaniem, materialne warunki życia ludzi poprawią się, pozostaną bez zmian, czy też pogorszą się?*

Tabela 17. Różnica w przewidywaniach dotyczących kierunku zmian materialnych warunków życia (luty'91-styczeń'91)

Kierunek zmian	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Zdecydowanie się poprawią	2	3	+1
Raczej się poprawią	36	30	-6
Pozostaną bez zmian	15	17	+2
Raczej się pogorszą	20	23	+3
Zdecydowanie się pogorszą	6	10	+4
Brak zdania	21	17	-4

Tabela 18. Przewidywany kierunek zmian materialnych warunków życia

Kierunek zmian	II'90	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91
Poprawa	42	43	50	38	40	38	37	38	37	38	33
Bez zmian	15	15	19	17	16	14	17	17	18	15	17
Pogorszenie	30	28	25	28	30	31	29	26	20	26	33
Brak zdania	13	14	5	17	13	16	16	18	24	21	17

Pytanie: *Czy ogólna sytuacja Pana(i) i Pana(i) rodziny w ciągu ostatnich kilku miesięcy poprawiła się, pogorszyła się, czy też nie zmieniła się?*

Tabela 19. Ewolucja sytuacji rodziny respondenta w ciągu ostatnich kilku miesięcy

Ewolucja sytuacji	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Poprawiła się	10	11	10	9	7	9	11	8	10	11	+1
Nie zmieniła się	38	40	40	38	34	43	38	36	40	37	-3
Pogorszyła się	48	44	47	50	57	46	47	51	45	49	+4
Brak zdania	3	4	3	3	2	2	4	4	5	3	-2

Pytanie: *Jak Pan(i) przewiduje, czy w ciągu najbliższych kilku miesięcy ogólna sytuacja Pana(i) i rodziny poprawi się, pogorszy się, czy też nie zmieni się?*

Tabela 20. Przewidywany kierunek zmian sytuacji rodziny respondenta w ciągu najbliższych kilku miesięcy

Kierunek zmian	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Poprawi się	14	18	16	18	18	0
Nie zmieni się	37	32	30	33	36	+3
Pogorszy się	29	27	28	27	24	-3
Brak zdania	19	23	26	22	22	0

Pytanie: *Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu ostatnich kilku miesięcy sytuacja w Polsce poprawiła się, pogorszyła się, czy też nie zmieniła się?*

Tabela 21. Ewolucja sytuacji w kraju w ciągu ostatnich kilku miesięcy

Oceny sytuacji	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Poprawiła się	34	35	29	28	20	27	25	20	24	21	-3
Nie zmieniła się	19	16	21	20	20	27	24	24	30	29	-1
Pogorszyła się	34	35	39	43	49	38	39	48	38	39	+1
Brak zdania	12	13	10	9	10	8	11	8	8	11	+3

Pytanie: *Czy ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w Polsce idzie w dobrym, czy też w złym kierunku?*

Tabela 22. Ocena ogólnego rozwoju sytuacji w kraju

Oceny	III'90	IV'90	V'90	VI'90	VII'90	IX'90	X'90	XI'90	XII'90	I'91	II'91	Różnica (II-I)
Dobry	49	50	44	45	39	43	41	37	28	43	38	-5
Zły	21	22	24	30	33	30	27	31	35	23	35	+12
Brak zdania	29	28	32	26	28	27	31	32	37	34	27	-7
Aprobata" netto"	28	28	20	15	6	13	14	6	-7	20	3	-17

Tabela 1

w procentach

Charakterystyka badanych	Rozkład odpowiedzi na pytanie: "Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w Polsce idzie w dobrym czy też w złym kierunku?"			Liczba osób
	w dobrym	w złym	trudno powiedzieć	
Ogółem	38	35	27	999
<u>Płeć</u>				
Mężczyźni	42	36	23	476
Kobiety	34	35	31	523
<u>Wiek</u>				
Do 24	42	42	16	102
25-29	50	26	23	98
30-39	33	36	31	244
40-49	40	36	24	183
50-59	30	45	25	145
60 lat i więcej	39	29	32	227
<u>Miejsce zamieszkania</u>				
Wieś	31	38	31	408
Miasto	43	33	23	591
<u>Wielkość miasta</u>				
Do 20 tys.	38	31	31	93
21-100	37	35	28	196
101-500	54	30	16	178
501 tys. i więcej mieszkańców	38	38	24	124
<u>Region</u>				
Środkowy (Warszawa)	35	36	29	176
Północno-wschodni (Białystok)	32	32	36	72
Północny (Gdańsk)	36	34	30	103
Południowy (Katowice)	46	33	21	159
Południowo-wschodni (Kraków)	37	28	34	152
Środkowowschodni (Lublin)	20	41	39	66
Środkowozachodni (Poznań)	48	38	14	145
Południowo-zachodni (Wrocław)	36	44	21	126
<u>Wykształcenie</u>				
Podstawowe	31	38	31	419
Zasadnicze zawodowe	39	35	26	248
Średnie	46	31	24	265
Wyższe	46	37	16	67
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>				
Inteligencja, kadra kierownicza	45	41	14	65
Pozostali umysłowi	46	31	23	205
Pracownicy handlu i usług	41	33	25	63
Robotnicy wykwalifikowani	36	36	28	262
Robotnicy niewykwalifikowani	34	37	29	146
Robotnicy najemni w rolnictwie i leśnictwie	25	40	34	55
Rolnicy	29	39	32	147
Prywatni przedsiębiorcy	60	27	12	40
<u>Dochody osobiste respondenta</u>				
Do 450 tys. zł	34	38	28	95
451-700	32	39	29	246
701-950	27	43	30	206
951-1200	41	33	25	165
1201-1450	48	31	21	104
1451-1700	54	29	18	56
1701-1950	59	17	24	42
1951-2200	31	29	40	35
Powyżej 2200 tys. zł	61	22	17	46
<u>Wielkość gospodarstwa domowego</u>				
1-osobowe	33	32	35	75
2-osobowe	31	41	29	212
3-osobowe	50	32	18	232
4-osobowe	35	34	31	235
Większe	37	36	27	244
<u>Udział w I turze wyborów prezydenckich</u>				
Głosował	39	36	25	736
Nie głosował	36	33	31	242
<u>Przynależność do związków zawodowych</u>				
Należący do:				
"Solidarności"	49	32	18	93
OPZZ	39	34	27	92
Innych	52	10	38	29
Nie należący do żadnych	36	37	27	778